

Інформаційна довідка
щодо проекту Закону України
«Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні
правопорушення щодо врегулювання окремих питань у зв'язку з
припиненням Фонду соціального страхування України»
*(реєстр. № 13641 від 15.08.2025)**

***Анотація.** В інформаційній довідці розглянуто питання щодо надання повноважень у сфері розгляду справ про адміністративні правопорушення, які пов'язані із порушеннями законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, та про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, органам Пенсійного фонду України в контексті проекту Закону України (реєстр. № 13641 від 15.07.2025) (далі – законопроект).*

***Ключові слова:** адміністративна відповідальність, адміністративне правопорушення, нещасні випадки на виробництві, професійні захворювання, загальнообов'язкове державне соціальне страхування, тимчасова втрата працездатності.*

Вступна частина. Метою законопроекту є приведення Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) у відповідність до Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» та Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 21 вересня 2022 року № 2620-IX (далі – Закон № 2620) у зв'язку із ліквідацією Фонду соціального страхування України, та передачею його функції у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, до Пенсійного фонду України з 01 січня 2023 року.

Досягнення цієї мети забезпечується внесенням змін до КУпАП щодо надання повноважень органам Пенсійного фонду України розглядати справи про адміністративні правопорушення, пов'язані із порушеннями законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, та про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

У зв'язку з цим, пропонується виключити статтю 244¹⁰ КУпАП, внести зміни до статей 164¹⁹, 165⁴, 166⁶, 188²³, 244² КУпАП у зв'язку з припиненням діяльності Фондом соціального страхування України та передачі його повноважень до Пенсійного фонду України, у тому числі стосовно накладання адміністративних стягнень за: порушення встановленого порядку надання інформації, необхідної для здійснення оцінки фінансових ризиків, невжиття заходів у сфері управління фінансовими ризиками та порушення порядку

припинення юридичної особи або підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця; перешкоджання уповноваженим особам податкових органів, органів Пенсійного фонду України, Фонду загальнообов’язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття у проведенні перевірок щодо використання страхових коштів у випадках, передбачених чинним законодавством.

При цьому зі складу об’єктивної сторони правопорушення, передбаченого частиною першою статті 165⁴ КУпАП, пропонується виключити такі діяння як несвоєчасне інформування про річний фактичний обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг) та про зміни технології робіт або виду діяльності підприємства, оскільки надання такої інформації наразі не вимагається чинним законодавством.

З огляду на викладені в законопроекті пропозиції, вважаємо за доцільне зазначити таке.

Основна частина. Представлений законопроект спрямований на розширення повноважень органів Пенсійного фонду України щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення, які пов’язані із порушеннями законодавства про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві і професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, та про загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності.

Запропоновані ініціативи потребують узгодження із положеннями Закону України «Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування», зокрема із пунктом 9 частини першої статті 64, диспозиція якої визначає права та обов’язки виконавчої дирекції Пенсійного фонду та її територіальних органів. Так, в контексті розширення повноважень виконавчої дирекції Пенсійного фонду та її територіальних органів необхідним є внесення змін до пункту 9 частини першої статті 64 вказаного закону з метою розширення компетенції Пенсійного фонду України та його територіальних органів щодо притягнення до відповідальності осіб, винних у порушенні законодавства про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, та про загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності.

Одночасно положення розділу II не узгоджуються з позицією Конституційного Суду України, який у Рішенні від 15 квітня 2020 року № 2-р(П)/2020 відзначив, що в контексті принципу верховенства права важливим є встановлення при внесенні змін до законодавства розумного часового проміжку між офіційним оприлюдненням закону і набранням ним чинності.

Висновок. Положення щодо змін до КУпАП є слушними, з огляду на необхідність усунення законодавчих колізій, пов’язаних із припиненням діяльності Фонду соціального страхування України. Водночас, задля узагальнення повноважень Пенсійного фонду України як правонаступника Фонду соціального страхування України, його виконавчої дирекції, управлінь

виконавчої дирекції цього Фонду та їх відділень на законодавчому рівні, представлений законопроект потребує уточнення положень Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» (пункт 9 частини першої статті 64) щодо встановлення повноважень Пенсійного фонду України та його територіальних органів розглядати справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушеннями законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, та про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

*Дослідницька служба
Верховної Ради України*

** Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*